

Dia Mundial de la Poesia

21 de març de 2021

Una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes
i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO
#DMP21   lletres lletrescatalanes

DIA MUNDIAL DE LA POESIA 2021

El dia 21 de març va ser proclamat per la UNESCO Dia Mundial de la Poesia. Per celebrar-lo en aquesta edició, la catorzena, hem escollit el poema "No em despulleu" de Felícia Fuster, de qui enguany commemorem el centenari del naixement, i l'hem fet traduir a vint-i-una llengües, entre les quals hi ha les altres oficials a Catalunya i algunes escollides d'entre les parlades en el país.

Amb aquesta iniciativa, la Institució de les Lletres Catalanes i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO, amb la col·laboració dels Serveis Territorials del Departament de Cultura, el Departament d'Educació, el Departament de Justícia, el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, les Delegacions del Govern de la Generalitat a l'exterior, la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà, el Consell de Mallorca, el Consell Insular de Menorca, l'Institut d'Estudis Baleàrics, l'Acció Cultural del País Valencià, el Ministeri de Cultura del Govern d'Andorra, el Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut Ramon Llull, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el Gremi d'Editors de Catalunya, el Gremi de Llibreters de Catalunya, l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, el PEN Català, la Fundació Felícia Fuster i la Fundació Catalana Síndrome de Down us proposem convertir el Dia Mundial de la Poesia en una gran festa de la paraula i de les lletres.

© del poema: Felícia Fuster

© de la fotografia: Fundació Felícia Fuster

© de les pintures: Núria Rossell

© de les traduccions: Isabel Müller, Salem Zenia, Anna Crowe, Heshman Abu-Sharar, Maia Guenova, José María Micó, M. Dolors Godoy, Annie Bats, Antón Lado, Sameer Rawal, Valentina Ripa, Ko Tazawa, Xavi Gutiérrez Riu, Rita Custódio, Alex Tarradellas, Yolanda Huñec Patilla, Jana Balacciuc Matei, Anna Urzhumtseva, Petro Tarashchuk, Huma Jamshed, Abdou Mawa Ndiaye Ndaw i Yan Yapei.

Disseny: Núria Rossell @nuriarossellart / www.nuriarossell.com

DL: B-22189-2020

#DMP21 lletres lletrescatalanes

Felícia Fuster

BARCELONA, 1921 – PARÍS, 2012

Felícia Fuster i Viladecans va ser escriptora, pintora i traductora. Tot i haver donat a conèixer la seva obra en plena maduresa, amb poc temps va obtenir la complicitat dels poetes i la crítica. Instal·lada a París des dels anys cinquanta, es va caracteritzar per una forta personalitat de “dona faber”, en paraules seves, i per l’afany de llibertat que va desplegar en tots els àmbits de la seva vida. És des d’aquest principi de llibertat que va desenvolupar tant la seva obra plàstica, influïda primer per l’informalisme i l’expressionisme abstracte nord-americà per desembocar després en les innovadores Abstraccions líriques i Plurivisions, com poètica, que va transcorrer de l’avanguardisme europeu a l’assumpció de la tradició d’Orient, en concret, la poesia japonesa moderna. El conjunt de la seva producció poètica engloba set poemaris, aplegats, juntament amb les seves traduccions del japonès, a *Obra poètica 1984–2001* (2010). També va escriure el text en prosa “A dins a fora” (dins *Barceltones*, 1989) i la novel·la inèdita *Aquells fanals*, i va traduir del francès *Obra negra* de Marguerite Yourcenar (1984) i, al japonès, *Poesia catalana contemporània* (1988), amb Naoyuki Sawada. El 1987 va obtenir el Premi Vicent Andrés Estellés. La seva obra ha estat traduïda a llengües com l’anglès i el francès.

No em despulleu

Abans
que el gran compàs no em paralitzi
amb la geometria de la mort
no em despulleu.
No em despulleu del temps
ni d'aquells mots
que, fins gebrats, jo feia càlids.
Sé que el meu cant
avui
no arribarà
ni a les òrbites baixes
i el món em pesarà. Tant és.
Deixeuh-me.
Deixeuh-me el formigueig
d'aquest cap ple de festa
i les ales dels ponts. Deixeuh-me blanca,
calç apagada, encesa, poca cosa,
no, res,
amb els peus nus.
Sé caminar descalça. I més.
I encara sé:
només el que s'esborra
té importància.

Felícia Fuster
*Obra poètica, 2010 [«Nusos de sorra»,
Aquelles cordes del vent, 1987]*

Beraubt mich nicht

Bevor
der große Zirkel mich nicht lähmt
mit der Geometrie des Todes,
beraubt mich nicht.
Beraubt mich weder der Zeit
noch jener Worte,
die ich, selbst reifbehangen noch, erwärmte.
Ich weiß, dass mein Gesang
heute
noch nicht einmal
bis zu den niedrigen Umlaufbahnen gelangen
und die Welt mir Last sein wird. Ganz gleich.
Lasst mich.
Lasst mich mit dem Gewimmel
dieses Kopfes voll Festtagsfreude
und den Flügeln der Brücken. Lasst mich ganz weiß,
gelöschter Kalk, entflammt, nichts Großes,
nein, Nichts,
mit nackten Füßen.
Ich weiß, wie man barfuß geht. Und mehr.
Ich weiß auch noch:
nur was man auslöscht,
hat Bedeutung.

Felícia Fuster
Übersetzung: Isabel Müller

alemany

Ur yi-tekkset iselsa

Send
ad iyi-yekref wakud
s tuzziyiwin n tmettant
ur tekkset fell-i iselsa.
Ur iyi-tekkset akud
ur iyi tekkset iwalen,
yas gersen smuzeyley-ten.
Žriy ccna inu
ass-a
ur ittawed s ani kra
ula s igenni amenzu
dunnit ad tazzay fell-i. Anef.
Ğget iyi.
Ğget-iyi adubbez
n yixf yezhan
d yiran n tleggwa. Ğget-iyi akka d tamellalt,
d tasiseft, d tasiseft yeddren, drus, kra ur yelli,
s idarren yeddan hafi.
Sney ad dduy hafi. Sney ugar.
Žriy dayen:
anagar ayen ittwasfaden
i ilan azal.

Felícia Fuster
Tasuqqilt: Salem Zenia

amazic

anglès

Don't dispossess me

Before

the great compasses benumb me
with the geometry of death
don't dispossess me.

Don't leave me stripped of time
or of those words,
words that, even frosted, I could make warm.

I know my song
today

will never reach the lower orbits
and the world will judge me. No matter.

Leave me.

Leave me the teeming
in this head that's stuffed with feast-days
and the winged days in between. Leave me blank,
slaked lime or quick, not much,
no, nothing at all
and no shoes on my feet.

I can walk barefoot. And more.

And yet I know:
only what is rubbed out
really matters.

Felícia Fuster

Translation: Anna Crowe

لا تُنزعوا ثيابي

قبل أن

تشلّي البوصلة العظيمة

بهندسة المؤت

لا تنزع ثيابي.

لا تُحرِّكيني من الوقت

ولا من تلك الكلمات

التي، وهي مُتحمّدة، كنت أجعلها دافة،

ولذا أعرف أنّ غنائي

اليوم

لن يصل

ولا حتى إلى المدارات المُنحِفَّضة

والعالم سُوفٌ يُثقلني كثيراً

أتركوني.

أتركوا لي شمبل وانفعال

هذا الرأس المليء بالفرح

وجناحات الجسور

أتركوني بيضاء،

أكسيد الكالسيوم مُنطَقِي، مشتعل، شيء ما،

لا شيء،

حافية القدمين.

أعرف المشي حافية، وحتى أكثر من ذلك.

ما زلت أعرف:

ما يتّم مُحوّة

له أهمية.

فيليبيا فوستر

ترجمة: هشام أبوشار

àrab

búlgar

Не ме ограбвайте

Преди
големият пергел да ме срази
с геометрията на смъртта,
не ме ограбвайте.
Не ми отнемайте времето,
нито онези думи,
които, макар и осланени, аз стоплях.
Знам, че песента ми
днес
няма да стигне
ни до ниските орбити,
и светът ще ми тежи. И какво от това...
Оставете ме.
Оставете ми онзи гъдел
в главата, в кипежа на празника,
и крилете на мостовете. Оставете ме бяла,
гасена вар, пламнала, дребна,
невзрачна,
босонога.
Мога да вървя боса. И още...
Знам и друго:
само онова, що чезне,
е важно.

Фелисия Фустер
Превод: Мая Генова

Día Mundial de la Poesía 2021

No me desnudéis

Antes
de que me paralice el gran compás
con la geometría de la muerte
no me desnudéis.
No me desnudéis del tiempo
ni de aquellas palabras
que, aun con escarcha, yo creía cálidas.
Sé que mi canto
hoy
no llegará
ni a las órbitas más bajas
y el mundo me pesará. Da igual.
Dejadme.
Dejadme el hormigüeo
de esta cabeza rebosante de fiesta
y las alas de los puentes. Dejadme blanca,
cal apagada, encendida, poca cosa,
no, nada,
con los pies desnudos.
Sé caminar descalza. Y más.
Y también sé:
solo lo que se borra
es importante.

Felícia Fuster
Traducción: José María Micó

castellà

Ne nudigas min

Antaŭe
la granda kompaso paraliziĝas min
per la geometrio de l' morto
ne nudigu min.
Ne nudigu min de l' tempo
ne de tiuj vortoj
kiuj, eĉ frostigitaj, mi kredis varma.
Mi scias ke mia kanto
Hodiaŭ
ne alveni
ĉe la malaltaj orbitoj
kaj la mondo ĝi pesigos min. Ne gravas.
Lasu min.
Lasu al mi la pikadon
de ĉi tiu kapo plena da festo
Kaj la flugojn de la pontoj. Lasu min blanka,
stingita kalko sur malganda afero.
Ne, nenion.
Kun nudaj piedoj,
mi povas piediri nudpiede. Kaj pli,
kaj ankaŭ scias:
nur gravas tion,
kion estas forviŝita.

Felícia Fuster

Traduko: M. Dolors Godoy Rotllens

Journée Mondiale de la Poésie 2021

Ne me dépouillez pas

Avant
que le grand compas ne me paralyse
dans la géométrie de la mort
ne me dépouillez pas.
Ne me dépouillez pas du temps
ni de ces mots
que je réchauffais, même glacés.
Je sais que mon chant
aujourd'hui
n'atteindra
pas même les orbites basses
et que le monde me pèsera. Tant pis.
Laissez-moi.
Laissez-moi le fourmillement
de cette tête en fête
et les ailes des ponts. Laissez-moi blanche,
chaux éteinte, ardente, peu de chose,
non, rien,
les pieds nus.
Je sais marcher déchaussée. Et plus.
Et je sais encore:
seul ce qui s'efface
a de l'importance.

Felícia Fuster

Traduction: Annie Bats

esperanto

francès

gallec

Non me despoxedes

Denantes
que o gran compás me paralice
coa xeometría da morte
non me despoxedes.
Non me despoxedes do tempo
nin daquelas palabras
que, malia xeadas, eu tornaba cálidas.
Sei que o meu canto
hoxe
non chegará
nin ás órbitas baixas
e que o mundo me pesará. Tanto ten.
Deixádeme.
Deixádeme o formigo
desta cabeza chea de festa
e as ás das pontes. Deixádeme branca,
cal morto, aceso, pouca cousa,
non, nada,
cos pés nus.
Sei camiñar descalza. E más.
E ánda sei:
só o que se borra
ten importancia.

Felícia Fuster
Traducción: Antón Lado

३०२९ विवाह कविता दिवस

मुझे निरावृत मत करो

इससे पहले
कि महान दिक्कसूचक मुझे पक्षाधात दे
मृत्यु की ज्यामिति से
मुझे निरावृत मत करो।
मुझे समय
और न ही उन शब्दों से निरावृत करो
जिनके जमे होने पर भी मैंने उन्हें ऊझा दी।
मैं जानती हूँ कि आज
मेरा गीत
निचली कक्षायाँ तक भी
नहीं पहुँचेगा
और ये संसार मुझ पर हावी होगा। कोई बात नहीं।
मुझे छोड़ दो।
मेरे लिए छोड़ दो उत्सव और
पुलों के परों से भरे सिर में
झनझनाहट। मुझे रिक्त छोड़ दो,
बुझा चूना, जला, थोड़ा-बहुत,
नहीं, कुछ भी नहीं,
नंगे पैरों के साथ।
मैं जानती हूँ नंगे पैरों संग चलना। और चीजें भी।
और ये भी पता है:
सिर्फ वही जो मिट जाता है
महत्वपूर्ण होता है।

फेलीसिया फुस्ते
अनुवाद: समीर रावल

hindi

Non mi spogliate

Prima
che il gran compasso mi paralizzi
con la geometria della morte
non mi spogliate.
Non mi spogliate del tempo
né di quelle parole
che sentivo calde, anche con la brina.
So che il mio canto
oggi
non raggiungerà
nemmeno le orbite basse
e il mondo mi peserà. Pazienza.
Lasciatemi.
Lasciatemi il brulicare
di questo capo in festa
e le ali dei ponti. Lasciatemi bianca,
calce spenta, accesa, poca cosa,
nulla,
a piedi nudi.
So camminare scalza. E molto altro.
So anche questo:
solo quello che svanisce
ha importanza.

Felícia Fuster
Traduzione: Valentina Ripa

世界詩の日 2021

japonès

私を裸にしないで

大きなコンパスが、死の幾何学で私を
釘付けにするまでは
私を裸にしないで。
私から剥ぎ取らないで、
時も、私が温めていたあの言葉たち—
それは粉砂糖の衣—も。
私の歌が今日、地球の低軌道にさえ届かないこと、
世界が私の上に重くのしかかってくることはわかっている。
でもどうでもいいの。
放っておいて。
このお祭り騒ぎと
両翼を上げた跳ね橋でいっぱいの頭の
むずむずした感じを私に残しておいて。私を白いまま、裸足の
ままにしておいて。
消石灰の白、生石灰の白、そんなのどちらでもいいわ。
全然、どうでもいい。
私は裸足でだって歩けるのよ。それだけじゃない。
それだけじゃないの：
石灰の白線みたいに消し去ることができることだけが
大事だってことも知っている。

フェリシア・フステー
翻訳：田澤 耕

italià

occità

Non me despolhetz pas

Abans
qu'eth gran compàs me paralise
damb era geometria dera mòrt
non me despolhetz pas.
Non me despolhetz deth temps
ne d'aqueri mots
que, geladi e tot, trobaua caudi.
Sabi qu'eth mèn cant
aué
non arribarà
ne enes orbites baishes
e eth mon me pesarà. Tant ei.
Deishatz-me.
Deishatz-me eth hormigalh
d'aguest cap plen de hèsta
e es ales des pònts. Deishatz-me blanca,
caudia amòrta, alugada, pòca causa,
non, arren,
pè nuda.
Que sabi caminar descauça. E mès.
E que sabi encara:
sonque aquerò que s'esface
qu'a importància.

Felícia Fuster

Arrevirada: Xavi Gutiérrez Riu

Não me dispam

Antes
de o grande compasso me paralisar
com a geometria da morte,
não me dispam.
Não me dispam do tempo
nem daquelas palavras
que, até cobertas de geada, eu aquecia.
Sei que hoje
o meu canto
nem sequer vai chegar
às órbitas baixas
e o mundo vai-se tornar pesado. Tanto faz.
Deixem-me.
Deixem-me o formigueiro
desta cabeça cheia de festa
e as asas das pontes. Deixem-me branca,
cal extinta, acesa, uma ninharia,
não, nada,
com os pés nus.
Sei andar descalça. E mais.
E ainda sei:
só o que se apaga
importa.

Felícia Fuster

Tradução: Rita Custódio e Àlex Tarradellas

portuguès

Mana ch'utikunichu

Nawpaq
hatun muyuchinakuna
mana chiriyay unquywanchu
tupuy yachaywan
wañuqmanta
mana ch'utikunichu.

Mana ch'utikunichu
tiyinpumanta
nitaq aqhay
simikunatapas
hinataq, qasaykunamantapas,
ñuqa q'unichiykunata quyman.

Ñuqa yachani takiynita
kunan
mana chayamunqakuchu
nitaq muyuriykunapas urayninpi
nitaq tiqsimuyupi hina
ñakawanqakuchu. Hinata.

quítxua

Saqiyway
saqiyway kay
sisi hutkhu hunt'asqa
raymita
hillataq chakakunaq
pharpanta. Saqiyway
yuraqta,
isku rumi thasnu,
hap'ichiy, pisi
hay,
mana, mana ima,
q'allay chakikunawan.

Q'allay puriyta yachani.
Astawan.
Hina yachaspapas:
yachasqanchick
chinkachickqanchicklla
hatun kayninta kan.

Felícia Fuster

T'raq : Yolanda Huañec Patilla

Ziua Internațională a Poeziei 2021

Nu mă despuiăti

Înainte
să mă paralizeze marele compas
cu geometria morții
nu mă despuiăti.
Nu mă despuiăti de timp
nici de cuvintele
pe care, chiar reci gheăță, eu le făceam calde
Știu, cântecul meu
azi
n-o să ajungă
nici la orbitele joase
și lumea o să m-apese. Nu contează.
Lăsați-mi.
Lăsați-mi furnicarul
din acest cap plin de sărbătoare
și aripile podurilor. Lăsați-mă albă,
var stins, aprins, un fleac,
nimic,
în picioarele goale.
Știu să umblu desculță. Chiar mai mult.
Și mai știu:
doar ce se șterge
are importanță.

Felícia Fuster

Traducere: Jana Balacci Matei

romanès

Не обнажайте

Пока
 великий циркуль не вписал
 меня в окружность неподвижной смерти,
 меня не обнажайте
 Не лишайте времени
 и слов –
 моим дыханьем отогретых льдинок.
 Знаю: голос
 мой
 не вырвется сегодня в атмосферу
 и будет мир тяжёл. Неважно.
 Меня оставьте.
 Мне оставьте головокруженье
 праздничное
 и крылья мостов. Оставьте меня белой,
 гашёной известью, горящей, малой горсткой,
 нет, ничем,
 с ступнями обнажёнными.
 Я босиком ходить умею. И не только.
 А ещё я знаю:
 лишь то, что исчезает,
 важно.

Фелисия Фустер
 Перевод: Анна Уржумцева

rus

Не позбавляй мене

До миті,
 як зціпенить мене величного ритму
 геометрія смерті,
 не позбавляй мене.
 Не позбавляй мене ні часу,
 Ні слів,
 що їх, замерзлі навіть, я зігрюю.
 Я знаю, що мій спів
 тепер
 не злине
 і до орбіт найнижчих
 і світ мене засмутить. Хай.
 Лиши мені.
 Лиши мені той гомін
 у голові, де повінь свята,
 й мостів ще крила. Білою лиши мене,
 вапно мов гашене чи ні, – пусте,
 нішо й ніскільки, –
 й з ногами босими.
 Ходити вмію я босоніж. І не тільки.
 І знаю ще:
 важливим є
 лише минуше.

Фелісія Фустер
 Переклад: Петро Таращук

urdú

اردو

اس سے پہلے
کہ بڑی پرکار مجھے بے بس نہ کردے
موت کی جیومیثری کے ساتھ
کہیں میں ننگا نا بو جاؤں
مجھے وقت ننگا نا کردے
اور نا بی ان لفظوں سے
جو کہ میری حدت سے پگھل چکے ہیں
مجھے معلوم ہے کہ میرا گانا
آج
نہیں نکلے گا
نه بی نچلے محور میں
اور دنیا میری تذلیل کرے گی پرواد نہیں
مجھے تنہا چھوڑ دو
مجھے چبھن میں رہنے دو
اس طرح کے بہرپور تھوار
اور پلوں کے پر مجھے سفید بی رہنے دو
جلتی بجهتی مختصر سی چیز
کچھ نہیں
تنگے پاؤں کے ساتھ
اور تیز آتا ہے مجھے چنان تنگے پاؤں
اور مجھے ابھی تک معلوم ہے
جو کچھ مٹا دیا گیا ہے
وہ ابم ہے

فیلیسیا فوستر
بما جمشید بشیر: ترجمہ

Bu leen ma sumi

Bala
Kompa bu reey bi di ma jàap
Ak kanam mu dee gi
Bu leen ma sumi.
Buleen ma sumi ci jamono bi.
Ak tamit ci baat yi
Nga xamne , ndam Sedd ñaan, man tangoor la def.
Xamna ne sama woy wi
Téy
Du agsi
Sax ci buruj yi sufe.
Te Aduna di nama diisal. Amul solo.
Bayyileen ma.
Bayyileen ma ak say mbóot
Ci bopp bi fés ak mbuumbaay,
Ak laafi pom yi. Bayyileen ma wéex
Laso bu gimmi, bu tàkk, solo su tuut
Dara, neen
Ak samày tànku neen,
Mën na dox te duma sol dall. Yakk ci sax.
Ak xamna ne:
Luy fay kot
Mo am njàriñ.

Felícia Fuster
Tekki ko: Abdu Maawa Njaay

wòlof

不要夺走我

在命运圆规用它画出的
死亡的几何图形
压垮我之前，
不要夺走我的身体。
不要从我的身体里夺走时间，
也不要夺走我的话语。
哪怕已冰冷成霜，我也会将其融化。
我知道我的歌声，在今天，
就连最低暗的轨道也无法抵达。
而世界沉重如斯。
请留给我。
留给我有如蚕食蚁噬的噪音，在这喧闹欢腾的头脑中。
和我在桥上架起的翅膀。留给我洁白的，石灰，熄灭或燃起。微不足道的事物，不，赤裸双足所到之处，一无所是。
我赤足跋涉。步履不停。
但我也知道：
只有被抹去的事物，才最具价值。

菲利西亚·福斯特
译者：颜雅培

xinès

PROGRAMA DE L'ACTE CENTRAL

DIA MUNDIAL DE LA POESIA 2021

"Una hora com aquesta" de Felícia Fuster

per Xavier Serrano

Benvinguda

a càrrec de la conductora de l'acte, Anna Pérez Pagès

Parlaments:

Sr. Oriol Ponsatí-Murlà, director de la Institució de les Lletres Catalanes

Sr. Onno Serroo, president de la Federació Catalana d'Associacions i Clubs Unesco

Sra. Rosa Tubau, directora general de Creació, Acció Territorial i Biblioteques

Projecció de les entrevistes

a Lluïsa Julià, Pilar Parcerisas i Enrica Mata

Lectura del poema "No em despulleu" de Felícia Fuster

per Odile Fernández (Fundació Catalana Síndrome de Down)

Visita virtual a l'exposició "Felícia Fuster. Plurivisions"

amb Pilar Parcerisas

Lectura de la versió en àrab, anglès, castellà i urdú de "No em despulleu"

pel grup de COA2 del Casal d'Infants del Raval

Diumenge 21 de març, 17h
Claustre Max Cahner
de l'Arts Santa Mònica
Barcelona

I INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "*Felícia Fuster. Plurivisions*"

"Història d'un vol ras", actuació audiovisual

d'Alba G. Corral i Gemma Planell (Tutu)

Lectura de la versió en anglès de "No em despulleu"

per Nupur Patel (Lincoln College, University of Oxford)

Lectura de la versió en portuguès de "No em despulleu"

per George Newton (Hertford College, University of Oxford)

"Qui" i "No em despulleu" de Felícia Fuster

per Anna Andreu i Marina Arrufat.

Dansa i coreografia a càrrec de Carlota de Carvajal

Videomapatge

a càrrec d'alumnes del Centre Universitari de Disseny BAU, amb un retrat il·lustrat de Felícia Fuster a càrrec de Marc Pallarès

Parlament institucional de l'Hble. Sra. Àngels Ponsa, consellera de Cultura, que clou l'acte (intervenció enregistrada)

Comiat

a càrrec de la conductora de l'acte

Instal·lació lumínica creada pels alumnes de l'Escola Municipal d'Art i Disseny de Terrassa

Traducció a la llengua de signes catalana a càrrec de Brígida Quesada

Una iniciativa de la Institució de les Lletres Catalanes
i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

L **Institució
de les Lletres
Catalanes**

Organització de les Nacions
Unides per a l'Educació,
la Ciència i la Cultura

FCACU

Federació Catalana
d'Associacions i Clubs UNESCO